

TRIN 2

Afdækning af **numeralitet** hos nyankomne elever

Spor 1

Elever yngre end 9 år

Sådan bruger du samtalearket

Samtalearket består af tre dele, der handler om henholdsvis talrækken, overslagsregning og antalsbestemmelse. Til hver del hører et skema. Skemaerne indeholder spørgsmål, du skal stille eleven, samt instruktioner til dig, som du kan bruge undervejs i samtalen. Teksten markeret med fed er de spørgsmål, du skal stille, og de anvisninger, du skal give eleven. Teksten markeret med kursiv er instruktioner til dig i, hvordan du skal stille spørgsmålene og guide eleven gennem opgaverne.

Begynd hver ny opgave med at stille eleven spørgsmålet på middel niveau (den midterste kolonne). Hvis eleven med lethed svarer rigtigt på spørgsmålet på middel niveau, prøv da at stille eleven det tilsvarende spørgsmål på højere niveau (kolonnen længst til højre). Hvis eleven

ikke kan svare på spørgsmålene på middel niveau, prøv da at stille eleven det tilsvarende spørgsmål på lavere niveau (kolonnen længst til venstre). Du skal altså altid starte med at stille spørgsmålet på middel niveau og derefter bevæge dig til højere eller lavere niveau afhængigt af elevens svar.

Du noterer løbende elevens svar under spørgsmålene.

Forud for hvert skema finder du en kort beskrivelse af formålet med den pågældende del af samtalen (talrækken, overslagsregning og antalsbestemmelse). Derudover finder du instruktioner til, hvordan du kan støtte eleven i forhold til den kommende del af jeres samtale.

Samtaleark SPOR 1

Del 1: Talrækken

Formålet med spørgsmålene om talrækken er at afdække elevens grundlæggende talforståelse, det vil sige elevens forståelse for, at tallene kommer i en bestemt rækkefølge, der har en funktion. Elevens talforståelse er en vigtig forudsætning for, at hun eller han kan forstå og anvende de fire regningsarter (addition, subtraktion, multiplikation og division).

Støtte til eleven

- Fortæl eleven, at de første spørgsmål, du vil stille, handler om tal og det at tælle og at det er noget, man gør hele tiden - ikke kun i skolen. Derfor behøver eleven ikke være bekymret for, om der kommer spørgsmål, hun eller han ikke kan svare på, hvis hun eller han ikke tidligere har modtaget matematikundervisning; det kan sagtens være, at eleven er rigtig god til tal og til at tælle alligevel!
- Hvis eleven har vanskeligt ved at forstå spørgsmålene, kan du skrive en talrække på et stykke papir og pege på det tal, eleven skal starte med at tælle fra (op eller ned).

Lavere niveau	Middel niveau - start her	Højere niveau
	1. Kan du tælle, til jeg siger stop? Stop ved 115.	
2. Kan du starte ved 9 og fortsætte med at tælle, til jeg siger stop? Stop ved 20 eller når eleven går i stå.	2. Kan du starte ved 26 og fortsætte med at tælle, til jeg siger stop? Stop ved 40.	2. Kan du starte ved 89 og fortsætte med at tælle, til jeg siger stop? Stop ved 120.
3. Kan du tælle ned fra 10? Stop ved 0.	3. Kan du tælle ned fra 15? Stop ved 0.	3. Kan du tælle ned fra 28? Stop ved 19. Kan du tælle ned fra 71? Stop ved 57.

Lavere niveau	Middel niveau - start her	Højere niveau
<p>4. Ved du, hvilket tal der kommer før 7 og hvilket tal der kommer efter 7?</p> <p>Ved du, hvilket tal der kommer før 10 og hvilket tal der kommer efter 10?</p>	<p>4. Ved du, hvilket tal der kommer før 39 og hvilket tal der kommer efter 39?</p> <p>Ved du, hvilket tal der kommer før 76 og hvilket tal der kommer efter 76?</p>	<p>4. Ved du, hvilket tal der kommer før 89 og hvilket tal der kommer efter 89?</p> <p>Ved du, hvilket tal der kommer før 199 og hvilket tal der kommer efter 199?</p>
<p>5. Kan du sige 10-tabellen/lægge 10 til hver gang? Prøv at starte ved 10</p> <p>Stop ved 50.</p>	<p>5. Kan du sige 10-tabellen/lægge 10 til hver gang? Prøv at starte ved 0</p> <p>Stop ved 100.</p>	<p>5. Kan du sige 10-tabellen/lægge 10 til hver gang? Prøv at starte ved 12</p> <p>Stop ved 62.</p>

Del 2: Overslagsregning

Formålet med spørgsmålene om overslagsregning er at afdække to kompetencer hos eleven:

- For det første, om eleven kan foretage rimelige overslag/skøn
- For det andet, om eleven kan forholde sit overslag/skøn til et resultat.

Støtte til eleven

- Fortæl eleven, at man bruger overslagsregning mange andre steder end i skolen, f.eks. når man skal købe ind og skal finde ud af, hvor mange penge man skal have med for at kunne købe det, man skal bruge.

Lavere niveau	Middel niveau - start her	Højere niveau
<p>6. Tag seks ting frem og placér dem som øjnene på en terning, der viser seks.</p> <p>Prøv at se på de her ting Vis tingene i to sekunder. Dæk så tingene til.</p> <p>Hvor mange ting tror du, der er?</p>	<p>6. Tag 11 ting frem.</p> <p>Prøv at se på de her ting Vis tingene i to sekunder. Dæk så tingene til.</p> <p>Hvor mange ting tror du cirka, der er?</p>	<p>6. Tag 18 ting frem.</p> <p>Prøv at se på de her ting. Vis tingene i to sekunder. Dæk så tingene til.</p> <p>Hvor mange ting tror du cirka, der er?</p>
<p>Vis tingene igen. Nu må du tælle dem Hvad gjorde du?</p>	<p>Vis tingene igen. Nu må du tælle dem. Hvad gjorde du?</p>	<p>Vis tingene igen. Nu må du tælle dem. Hvad gjorde du?</p>
<p>Der er seks ting. Hvor mange ting er der, hvis man lægger to til?</p>	<p>Der er 11 ting. Hvor mange ting er der, hvis man lægger tre til?</p>	<p>Der er 18 ting. Hvor mange ting er der, hvis man lægger otte til?</p>
<p>Hvordan kom du frem til det?</p>	<p>Hvordan kom du frem til det?</p>	<p>Hvordan kom du frem til det?</p>
<p>Hvor mange ting er der, hvis man trækker én fra?</p>	<p>Hvor mange ting er der, hvis man trækker tre fra?</p>	<p>Hvor mange ting er der, hvis man trækker fem fra?</p>
<p>Hvordan kom du frem til det?</p>	<p>Hvordan kom du frem til det?</p>	<p>Hvordan kom du frem til det?</p>

Del 3: Antalsbestemmelse

Formålet med spørgsmålene om antalsbestemmelse er at få viden om elevens strategier til at bestemme antal (elevens kardinale talforståelse).

Støtte til eleven

- Fortæl eleven, at det at bestemme antal er noget, man tit bruger i sin hverdag, f.eks. når man køber ind i et supermarked, når man spiller bold med sine kammerater eller når man følger en opskrift i en kogebog.

Lavere niveau	Middel niveau - start her	Højere niveau
<p>7. Tag fem ting frem.</p> <p>Prøv at dele tingene op i to dele/bunker. Kan du gøre det på andre måder?</p>	<p>7. Tag et antal ting frem, f.eks. seks ting.</p> <p>Her har jeg seks ting.</p> <p>Gem tre ting i den ene hånd. Vis tre ting.</p> <p>Hvor mange ting tror du, jeg har gemt i den anden hånd?</p> <p>Hvordan kom du frem til det?</p> <p>Fortsæt med andre tal.</p> <p>Hvis eleven er nødt til at tælle på fingrene, prøv da på et lavere niveau.</p>	<p>7. Tag et antal ting frem, f.eks. 12 ting.</p> <p>Her har jeg 12 ting.</p> <p>Gem fem ting i hånden. Vis syv ting.</p> <p>Hvor mange ting tror du, jeg har gemt i den anden hånd?</p> <p>Hvordan kom du frem til det?</p> <p>Fortsæt med andre tal.</p> <p>Hvis eleven er nødt til at tælle på fingrene, prøv da på et lavere niveau.</p>